

Slovo k povzbuzení na neděli 28. března 2021, na Květnou neděli
Biblická čtení: Mk 11,1-10; Iz 50,4-7; Ž 22; Flp 2,6-11; Mk 14,1 - 15.47

Milé sestry, milí bratři,

Květnou nedělí rok co rok začíná Svatý týden, nejposvátnější týden celého liturgického roku vrcholící Velikonočním triduem. Připomíná Kristův slavný vjezd do Jeruzaléma několik dnů před židovskými velikonočními svátky (podle evangelia je dost dobře možné, že ten den skutečně byla právě neděle) a zároveň uvozuje i vše následující, co si budeme v nadcházejících dnech připomínat: Od zítřka do středy to budou události, které v těchto posledních předvelikonočních dnech nastaly; Ježíšovo vyčištění chrámu (dle synoptiků), poslední kontroverze Pána Ježíše se zákoníky a farizeji, jeho slova a některá velká podobenství o konci světa, závěrečná ponaučení učedníkům. Na Zelený čtvrtek večer si připomeneme Kristovu (pesachovou) poslední večeři, ustanovení eucharistie a důležitý moment ustanovení svátosti kněžství, mytí nohou a následnou Ježíšovu modlitbu v Getsemanské zahradě. V noci ze čtvrtka na pátek pak zatčení Pána Ježíše a noční židovský proces. Na Velký pátek proces římský, soud a odsouzení, výsměch vojáků, před polednem si pak připomeneme křížovou cestu, v poledne ukřižování, o třetí hodině odpolední smrt Páně na kříži a nakonec sejmutí z kříže a uložení do hrobu, Kristovo sestoupení mezi mrtvé. Na Bílou sobotu, v den, kdy Kristus pobýval v říši zemřelých, budeme bdít u „Božího hrobu“. Ve slavné noci ze soboty na neděli budeme znovuprožívat tajemství Kristova skutečného zmrtvýchvstání a na Boží hod velikonoční první setkání se Zmrtvýchvstalým, začátek velikonoční radosti.

To vše máme nyní, dá-li Bůh, před sebou. Jako Boží pozvání, abychom se, jak nám to komu bude možné, nechali posvátným liturgickým děním vtáhnout do událostí samých. Aby tak jako umocnily intenzitu Božího tajemného přebývání ve světě, proměnily něco i v nás, k lepšímu.

Vraťme se ale k dnešní neděli. Podle svých dvou rozměrů – zpřítomnění Kristova vjezdu do Jeruzaléma a uvození všeho dění následujících dnů – má i dva názvy: Květná anebo Pašijová. První odkazuje na palmové ratolesti, kterými obyvatelé Jeruzaléma a ostatní poutníci vítali Ježíše přijíždějícího na svátky; vítají ho nejen jako všechny ostatní poutníky, ale s nadějí, že on je ten očekávaný Mesiáš, syn Davidův: «Hosana! Požehnaný, který přichází ve jménu Páně! Požehnané království našeho otce Davida, které přichází! Hosana na výsostech!». Proto se také dnes na začátku bohoslužeb žehnají kvetoucí ratolesti, u nás tedy zpravidla ne palmové ale nějaké v našich zeměpisných šířkách dostupnější.

Druhý z názvů reflektuje skutečnost, že vjezdem do Jeruzaléma opravdu začínají Kristovy pašije, jeho utrpení; Kristus je Mesiáš, ale jiný, než jakého většina jeho židovských současníků očekávala, je Mesiášem Božím, přinášejícím ne pozemské, ale Boží království na zem. Proto se při mši svaté čítávají anebo zpívají ty části evangelia, které o Kristově utrpení svědčí, od konce poslední večeře až do uložení do hrobu.

Je tudíž mnohé, o čem bychom dnes mohli a také určitě i měli rozjímat...

Společně zkusme zaměřit svou pozornost jen na jeden působivý detail, kterým začínalo dnešní evangelium čtené při žehnání ratolestí. «Jděte do té vesnice, která je před vámi, a hned, jak do ní vejdete, naleznete přivázané oslátko, na kterém ještě neseděl žádný člověk. Odvažte ho a přiveďte. A kdyby se vás někdo zeptal „Co to děláte?“, řekněte: „Pán ho potřebuje a hned ho sem zase pošle nazpátek“» jsou slova, kterými Ježíš těsně před vjezdem do Jeruzaléma posílá své učedníky, aby mu opatřili a přivedli oslátko. Učedníci tak učiní, Kristus vjede do města na pokorném oslátku.

Je to detail, kterým se naplňuje staré Zachariášovo proroctví, že takto do Svatého města, k Dceři siónské vstoupí Mesiáš, až přijde. Je to detail, na kterém se ukazuje jiný charakter Kristova království a jeho slávy, než jaký mají království a sláva tohoto světa, jak ostatně zaslubují už i samotná slova Zachariášova: «Hle, přichází k tobě tvůj král, spravedlivý a spásu

nesoucí, pokořený, jede na oslu, na oslátku, osličím mláděti». Nevjíždí na silném koni, jak vjíždějí pozemští vládcové, ale na oslátku, snad nejpokornějším dopravním zvířeti chudých. Ale ani je si nezabírá trvale pro sebe, nebere jeho majitelům jejich živobytí, jak bylo královským právem; následně oslátko vrátí zpět.

Tím vším Pán Ježíš jedoucí na oslátku zjevuje, že opravdu není Mesiášem podle lidských, ale podle Božích představ, protože není jen člověkem, nýbrž bohočlověkem, Božím Synem, který se stal člověkem. Zjevuje tak a následným křížem završí a vrcholně uskuteční základní pravdu celého evangelia, že skutečná Boží moc ve světě se projevuje nejsilněji jako pokorná láska, obětující se až na kříž. Jen taková láska má sílu proměnit svět lidí k lepšímu, v ní jediné je i největší Boží sláva na zemi.

Jsou to základní a tolikrát opakované křesťanské pravdy: Největší Boží mocí je pokorná láska, v ní je největší Boží sláva, ji Pán Ježíš zjevil a přinesl na zem, na kříži dal a potvrdil. I tak se projevuje Boží jinakost a transcendence, jen láskou může být stvořený a slabý člověk opravdu zbožštěn.

To vše možná teoreticky víme, mnohokrát jsme tyto pravdy patrně již slyšeli, jen by bylo dobré je konečně přijmout za své a snažit se je s Boží pomocí také žít...

Velikonoční svátky, uvozované a otevírané dnešní Květnou nedělí, jsou každoročním zjevením a reálným tajemným zpřítomněním maximy uskutečnění Boží lásky, smrti a vzkříšení Pána Ježíše. Čím více se necháme slavením Velikonoc vtáhnout do evangelijních událostí samých, tím větší máme naději, že se s Boží láskou znovu setkáme, zakusíme Kristovu slávu, a tak i nás k podobné lásce aspoň trochu znovu pohne; k vzetí za své, že jediné pokorná a obětavá láska má největší smysl, že v ní spočívá pravá sláva Boží i lidská, že skrze ni se už zde na zemi může aspoň nějak uskutečňovat Boží i skutečně lidské království...